

Сарајево, 25.06.2018. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 18.06.2018.- 22.06.2018.**

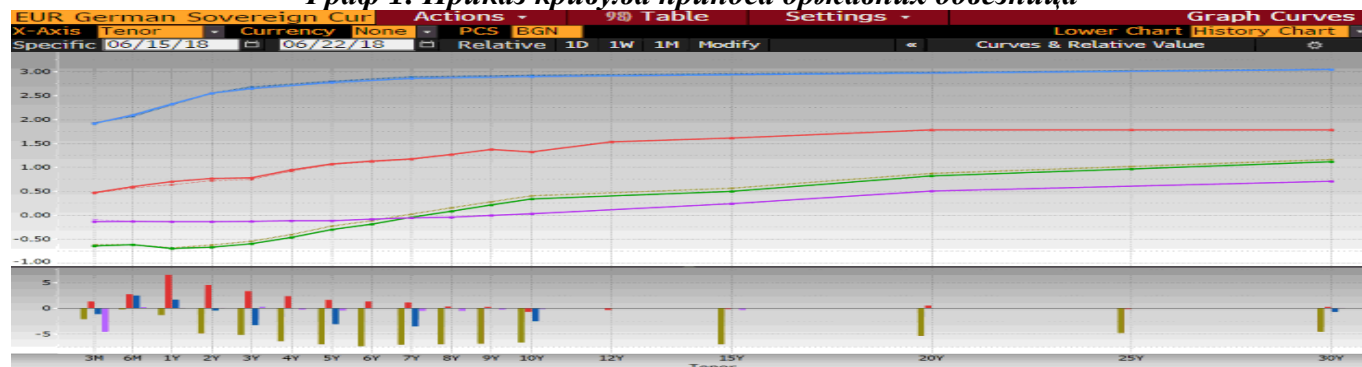
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона				САД				Велика Британија				Јапан			
	15.6.18	-	22.6.18		15.6.18	-	22.6.18		15.6.18	-	22.6.18		15.6.18	-	22.6.18	
2 године	-0,62	-	-0,67	↓	2,55	-	2,54	↓	0,72	-	0,77	↑	-0,13	-	-0,13	→
5 година	-0,23	-	-0,30	↓	2,80	-	2,77	↓	1,06	-	1,07	↑	-0,11	-	-0,11	→
10 година	0,40	-	0,34	↓	2,92	-	2,89	↓	1,33	-	1,32	↓	0,04	-	0,04	→

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubbilove

Доспијеће	Приноси			
	15.6.18	-	22.6.18	
3 мјесеца	-0,550	-	-0,555	↓
6 мјесеци	-0,618	-	-0,621	↓
1 година	-0,654	-	-0,665	↓

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 22.06.2018. године (пуне линије) и 15.06.2018. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Тренд благог пада приноса сигурнијих обвезница који је забиљежен у седмици раније настављен је и почетком протекле седмице. На повећану потражњу за сигурнијим инвестицијама утицај и даље има ризик од избијања глобалног трговинског рата. Већи пад приноса забиљежен је у четвртак, након што је њемачки произвођач аутомобила Daimler упозорио да би растуће трговинске тензије између САД и Кине могле негативно утицати на зараде. Посматрано на седмичном нивоу, приноси њемачких обвезница су смањени за 4,5 до 7 базних поена. Приноси италијанских обвезница су истог дана нагло повећани, након што су двојица истакнутих евроскептика изабрана на кључне позиције у Парламенту Италије. Раст приноса је највише био изражен код двогодишњих и петогодишњих обвезница, чији су приноси повећани за 23-24 базна поена, док је мањи раст од 8,5 базних поена забиљежен код десетогодишњих италијанских обвезница.

Предсједник ЕЦБ-а Draghi је потврдио ранију најаву да ће ЕЦБ бити стрпљива када је у питању вријеме првог повећања каматних стопа те да ће након првог повећања заузети приступ постепеног прилагођавања монетарне политике. Према показатељима с тржишта новца, прво повећање каматне стопе коју ЕЦБ плаћа на депозите банака (енг. deposit facility) се очекује у септембру 2019. године. Члан УВ ЕЦБ и гувернер Централне банке Француске De Galhau је изјавио да ће монетарна политика ЕЦБ-а остати стимулативна, чак иако је на путу да обустави програм куповина обвезница крајем године, као и да је могуће да повећа каматне стопе у љето

наредне године. Што се тиче привреде Француске, De Galhau очекује да ће у овој години привредни раст износити 1,8%, а да ће се стопа незапослености даље смањивати те да би до 2020. године могла достићи 8%. Његов колега из Аустрије Nowotny је изјавио да су ризици по финансијску сигурност у Европи тренутно више политички него економски, а да је депрецијација EUR у односу на USD највише резултат политике каматних стопа.

Након што је смањила прогнозе привредног раста за ову годину, Централна банка Њемачке је објавила да би повећана државна потрошња, висока активност грађевинског сектора те снажна приватна потрошња требало да позитивно утичу на привреду у другом кварталу.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Трговински биланс – Италија (у милијардама EUR) АПР	-	2,94	4,53
2.	Индекс грађевинског сектора – ЕЗ (Г/Г) АПР	-	1,8%	1,2%
3.	Текући рачун – ЕЗ (у милијардама EUR) АПР	-	28,4	32,8
4.	Индекс повјерења потрошача – ЕЗ (прелим.) ЈУН	0,0	-0,5	0,2
5.	Потрошња становништва – Холандија (Г/Г) АПР	-	3,0%	3,0%
6.	Стопа незапослености – Холандија МАЈ	3,9%	3,9%	3,9%
7.	PMI композитни индекс – ЕЗ (прелим.) ЈУН	53,9	54,8	54,1
8.	БДП – Француска (квартално) I квартал	0,2%	0,2%	0,7%
9.	БДП – Холандија (квартално) I квартал	0,5%	0,6%	0,9%

САД

Неколико Федових званичника је током протекле седмице давало изјаве везано за будућност Федове монетарне политике, међу којима је најзначајнија изјава предсједника Феда Powella. Према његовим ријечима, каматне стопе у САД ће наставити да биљеже постепен раст, како би се ускладили циљани нивои стопе инфлације и стопе незапослености. Powell је, такође, упозорио централне банке да не предузимају мјере које ће предуго утицати на тржиште рада, јер би то могло да умањи њихов кредибилитет везано за одржавања ниске и стабилне инфлације. Он је додао и то да ће се незапосленост у САД вјероватно и даље смањивати, али да уз тренутни раст зарада запослених, услови на тржишту рада нису претјерано пооштрени. John Williams, бивши предсједник Феда из Сан Франциска, је почетком протекле седмице именован на мјесто предсједника Феда из Њујорка, умјесто Williama Dudleya. Williams је изјавио да привреда САД има солидан економски раст те да се запосленост и стопа инфлације налазе на нивоима који су веома близу Федових циљева. Поред тога, он је истакао да се финансијски сектор налази у много бољем стању него раније, као и да су значајно ојачани режими регулације финансијског сектора. Међутим, Williams је изјавио и то да је парадоксална чињеница да уз тако ојачан финансијски систем још увијек нису јасно прецизирани коријени проблема, који неповољно утичу на финансијски систем. Његов колега из Атланте Bostic је још једном упозорио на смањење нагиба америчке криве приноса те је навео да је то нешто на шта Фед треба да обрати пажњу. Ипак, он је додао и то да одређене промјене криве приноса нису у домену Федове политике те да би Федова реакција на то повећала волатилности на тржиштима, као и да се велики број тржишта налази у сличној ситуацији. Ипак, Bostic је додао и то да се и даље залаже за укупно три повећања референтне каматне стопе, односно још једно до краја текуће године.

Предсједник САД Trump је крајем протекле седмице запријетио увођењем царина у висини од 20% на увоз аутомобила из ЕУ, уколико ЕУ убрзо не уклони увозне царине и друге баријере на увоз робе из САД. У нацрту меморандума Европске комисије стоји да ће увођење тарифа од стране САД бити на исти начин дочекано од стране угрожених трговинских партнера.

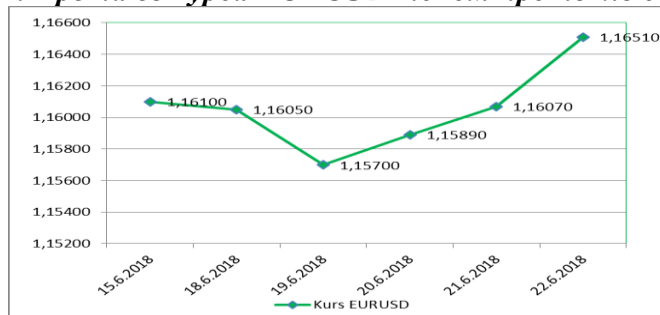
Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс повјерења прерађивачког сектора Фед из Филаделфије МАЈ	29,0	19,9	34,4

2.	Индекс започетих кућа (М/М)	МАЈ	1,9%	5,0%	-3,1%
3.	Индекс грађевинских дозвола (М/М)	МАЈ	-1,0%	-4,6%	-0,9%
4.	Индекс продаје постојећих кућа (М/М)	МАЈ	1,1%	-0,4%	-2,7%
5.	Индекс водећих економских индикатора (М/М)	МАЈ	0,4%	0,2%	0,4%
6.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	16. ЈУН	220.000	218.000	221.000

USD је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR те је курс EURUSD повећан с нивоа од 1,1610 на ниво од 1,1651.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

У протеклој седмици одржан је састанак MPC BOE, на којем није дошло до промјене у монетарној политици. Главни економиста BoE Haldane се неочекивано придружио мањини креатора монетарне политике који позивају на раст референтне каматне стопе, што ће вјероватно утицати на јачање тржишних очекивања скоријег раста ове стопе. BoE је на тој сједници поставила нове смјернице везано за могући почетак продаје државних обвезница купљених кроз програм квантитативних олакшица у суми од 435 милијарди GBP те је истакнуто да би се то могло десити у моменту када каматне стопе достигну ниво од око 1,5%, док је раније овај ниво износио 2%. Чланови MPC BoE су гласали са 6:3 за задржавање референтне каматне стопе на нивоу од 0,5%, што је нешто другачије од очекивања у анкети Reutersa, чији су резултати показали да би гласање могло бити 7:2. Овакве околности отварају могућности за повећање референтне каматне стопе у августу. MPC BoE је изнио генерални став да је слабљење економије у првом кварталу било привремено те да је повезано с необично лошим временским приликама, али да се економија сада креће у прилично очекиваном смјеру.

Лабуристичка партија у Великој Британији анализира могућности да уколико освоји моћ, затражи од BoE да размотри мјеру циљања продуктивности, с циљем да се подстакне економија, што би била најрадикалнија промјена у надлежности централне банке у посљедње двије декаде. Консултант, који су ангажовани везано за ово питање, препоручују да BoE задржи своју независност, али да мандате прошири кроз укључивање раста продуктивности на циљани ниво од 3%. Тренутно је главни фокус BoE одржавање инфлације близу 2%. Слаб раст продуктивности, односно количина outputa по радном сату је годинама један од највећих економских проблема Велике Британије. Раст продуктивности је био слаб у већини развијених земаља од кризе из 2008. године, а нарочито у Великој Британији, гдје је продуктивност расла за мање од 2% током посљедњих десет година, а што је значајно утицало на пад плата. BoE је одбила да коментарише план Лабуристичке партије.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Rightmove цијене кућа (Г/Г)	ЈУН	-	1,7%
2.	Позајмице јавног сектора (у млрд GBP)	МАЈ	4,9	3,4

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR као и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст с нивоа од 0,87400 на ниво од 0,87878, док је курс GBPUSD смањен с нивоа од 1,3278 на ниво од 1,3261.

ЈАПАН

У економском извјештају за јуни, који је Влада Јапана објавила почетком протекле седмице, истакнуто је да се јапанска економија постепено опоравља. Такође, процијењено је да се потрошња опоравља те да се капитални издаци постепено повећавају, показујући тиме да су креатори монетарне политике и даље увјерени у умјерени привредни раст, након контракције у првом кварталу. Истовремено, већина економских аналитичара сматра да је контракција из претходног квартала привремена те да постоје сумње у то колико ће се економија опорављати због повећане пријетње трговинског протекционизма.

Члан МРС ВоЈ Фуно је изјавио да ВоЈ треба наставити с програмом квантитативних олакшица у складу с тренутном монетарном политиком, с обзиром на то да успоравање инфлације задржава достизање циљаног нивоа од 2%. Наиме, Фуно је увјерен да је недавно забиљежена ниска инфлација привремена те да структурни фактори, као што су напредовање интернет куповине и чврста конкуренција између малопродајних трговаца, могу задржати раст цијена.

У записнику с јунске сједнице, који је објављен крајем протекле седмице, креатори монетарне политике ВоЈ су саопштили да би ВоЈ требало да настави с програмом квантитативних олакшица, али да се пажња мора посветити потенцијалним ефектима продужења тог програма.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

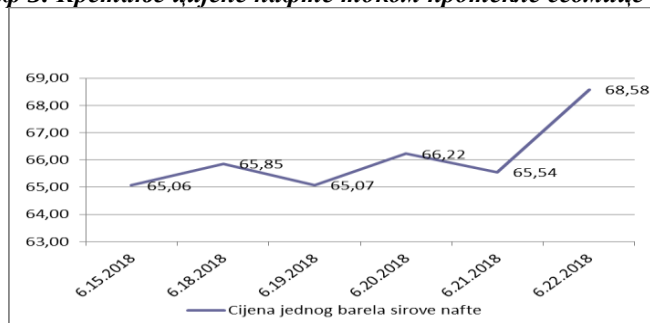
	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа инфлације (Г/Г) МАЈ	0,6%	0,7%	0,6%
2.	Темељна инфлација (Г/Г) МАЈ	0,3%	0,3%	0,4%
3.	Трговински биланс (у млрд ЈПЈ) МАЈ	-205,2	-578,3	624,6
4.	Извоз (Г/Г) МАЈ	7,5%	8,1%	7,8%
5.	Увоз (Г/Г) МАЈ	8,0%	14,0%	5,9%
6.	Поруцбине машинских алата (Г/Г) F МАЈ	-	14,9%	22,0%
7.	PMI индекс прерађивачког сектора Р ЈУН	-	53,1	52,8
8.	Индекс укупне индустријске активности (М/М) АПР	0,9%	1,0%	0,0%

ЈПЈ је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR те је курс EURJPЈ забиљежио благи пад с 128,43 на ниво од 128,15. ЈПЈ је апрецирао и у односу на USD те је курс USDJPЈ забиљежио пад с нивоа од 110,66 на ниво од 109,97.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 65,06 USD (56,04 EUR). Почетком прошле седмице цијена овог енергента је забиљежила раст под утицајем шпекулација да би се погоршање трговинских односа САД и Кине могло одразити на тржиште нафте, односно да би могло доћи до значајног смањења извоза нафте из САД у Кину, што би неповољно утицало на америчке произвођаче овог енергента из шкриљца. Након што су у сриједу објављене информације о смањењу америчких залиха нафте за 5,9 милиона барела, цијена овог енергента је забиљежила раст. Тржишни учесници су током протекле седмице били у ишчекивању одлука с дводневног састанка земаља чланица ОПЕС-а, који је завршен протекле недјеље. На наведеном састанку донесена је одлука о повећању производње за око 1 милион барела дневно. Ипак, ова одлука је збунила учеснике на тржишту, а појединци очекују да ће повећање износити само око 700.000 барела, што се одразило на раст цијене овог енергента. Истовремено, ОПЕС је саопштио да ће се вратити на 100% усклађености с претходно договореним смањењем производње, али нису дати детаљнији подаци. С друге стране, САД, Кина и Индија позвале су чланице ОПЕС-а да повећају понуду нафте, како би се спријечио дефицит овог енергента, а који би штетио глобалној економији. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 68,58 USD (58,86 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.278,94 USD (1.101,58 EUR). Почетком протекле седмице цијена једне fine унце злата је забиљежила смањење под утицајем апрецијације USD, која је утицала на смањење тражње за овим племенитим металом. Допринос смањењу цијене злата дали су и сигнали о бржем темпу раста каматних стопа у САД-у, али је значајније смањење ублажено растућим тензијама у односима између САД и Кине те с осталим трговинским партнерима. Умањење геополитичких тензија, односно спремност представника Сјеверне Кореје да се угаси њихов нуклеарни програм, утицало је на даље смањење цијене овог енергента средином протекле седмице. Током трговања у четвртак, цијена једне fine унце злата је забиљежила смањење на најнижи ниво у посљедњих шест мјесеци, под утицајем појачаних продаја овог племенитог метала, а у очекивању раста каматних стопа у САД. Депрецијација USD као и смиривање геополитичких тензија утицале су на благи раст цијене злата крајем протекле седмице. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.270,56 USD (1.090,52 EUR), што је смањење од 0,66% на седмичном нивоу.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

